

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 68. Franciæ Delphinus hoc anno natus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

ad internecionem deleto Hatzfeldius, Sæc. XVII.
 postquam palantes adhuc aliquot co- A. C. 1638.
 ptas apud Bremam oppressisset, Clop-
 penburgum primo, dein Vechtam,
 aliaque oppida nullo negotio ad Cæsars
 obsequium compulit.

§. LXVIII.

Franciæ Delphinus hoc anno natus.

Cum Ludovicus XIII. Franciæ Rex
 aduersus Cæsarem ancipiti, contra
 Hispanos vero improspero Marte hoc
 anno pugnasset, novos delectus fieri,
 conctaque ad auspiciorem futuræ ex-
 peditionis successum necessaria instrui
 iussit: præprimis vero die sexta Martii
 per Claudium Avosium Oratorem suum
 Hamburgi foederi cum Regina Sueciæ
 ante biennium die vigesima Martii Wis-
 marie inito tandem ultimam admovit
 manum, declarans, quod mortuo Fer-
 dinando II. bellum contra ejus Filium,
 Austriacam Domum eique adhærentes
 prosequi decrevisset. Hanc in rem ar-
 citiorem armorum societatem cum Sue-
 cis inuit, atque ex mutuo consensu sta-
 tit, quod ipse cum exercitu suo per
 superiorem Germaniam, Christina vero
 Sueciæ Regina per Marchionatum
 Brandenburgicum & Saxoniz Ducat-
 um summis utrinque viribus arma sua

*Recueil des
 trait. p. 88.
 Brachel.
 Hist. p. 271.
 Daniel hist.
 de France.
 Voltaire
 Hist. du
 Parl.*

Sæc. XVII. in hæreditarias Austriacorum Provin-
 A. C. 1638. cias transferre, bellique Sedem illic

figere velint. Demum præter alios
 quindecim fœderis articulos sequentem,
 qui Religionem concernit, addidere,
 his conceptum verbis: *Articulus quar-
 tus in gratiam Catholicorum, ut fruatur
 libero suæ Religionis exercitio, suisque
 redditibus, juxta tenorem fœderis, exaltè
 servetur, idem quoque in favorem Pro-
 stantium dictum esto.* Insuper habito au-
 tem hoc articulo reditus, bonaque Ec-
 clesiastica, quibus armorum violentia
 pepercit, hujus fœderis potentia, ac
 per eam extorta Monasteriensis pax Ca-
 tholicis postmodum eripuit.

Ceterum ab eo temporis articulo
 hostilia non modo in Imperatorem, sed
 & in omnes, qui de Cæsaris patrocinio
 suspecti erant, omni data occasione
 exercebantur: Id suo infortunio expe-
 riabatur Casimirus Poloni Regis Frater,
 electus Lusitanæ Pro-Rex, qui cum
 in Hispaniam per Franciæ Regnum in-
 cognitus navigaret, ac Marsiliam dela-
 tus, vires reficiendi studio in littus Gal-
 licum ex'cenderat, cum toto comitatu
 suo a Gallico urbis Præfecto interce-
 ptus est: Nil infortunato objecta Prin-
 cipis Regii dignitas, atque prætexta
 hospitalitatis jura profuere, quominus
 ad arcem Salonam, moxque Parisios, ac

ac inde Citeronem captus abduceretur, Sæc. XVII
 ubi etiam integro ferme biennio in custodia hæerere compulsus est, donec tandem summi Pontificis, & Uladislai Regis Poloni precibus, decreto in Franciam Christophoro Gassio Smolenscense Palatino, liberatus, in Poloniam reductus est, prius spondere iussus, quod hanc injuriam sibi illatam nullo unquam tempore ulcisci vellet. Hujus vero violentiæ causam, hanc obtendebant Franciæ Ministri, quod Casimirus Cæsari contra Gallos olim militasset, & Poloni eo tempore Cæsareis legionibus immixti fuissent.

Hoc item anno idem Franciæ Rex die decima Februarii promulgato edicto se atque universum Regnum suum Beatissimæ Virgini Parisiis die decima quinta Augusti in Ecclesia Cathedrali, decreta solemnibus supplicationibus consecrabat, eamque in regni sui Patronam seligebat, quin propterea, uti pro more suo Voltairus calumniatur, Franciæ protectionem Divæ Genovesæ, quæ Parisiensis urbis, proin & Regni Patrona credebatur, ademisset. Conveniant ad hanc solemnitatem omnes Regni Curia: ceteros vero Præsides in supplicantium agmine præcedebat primus Regii Senatus seu Parlamenti Præses, quem Fiscus Regii Tribunus seque-

Sæc. XVII. batur: inde vero tanta oriebatur inter
A. C. 1638. Præsides contentio, ut si præfato Au-
 thori fides, verbosa principio jurgia,
 rixæ & altercationes insonarent, de-
 mum etiam ad mutuas verberationes
 deventum esset; incassum Montbazo-
 nius Dux immisissis suis satellitibus, stri-
 ctoque ense tumultum sedare nitebatur,
 tandem vero re ad Regium tribunal de-
 lata, Rex præcepit, ut impolterum
 Parlamenti Patres ex B. Virginis Tem-
 plo per majorem portam, Regii Fiscii
 autem Senatores per minorem egrede-
 rentur.

Utut autem res se habuerit, id om-
 nino certum est, quod Rex singulis an-
 nis in factæ consecrationis memoriam,
 solemnem hanc supplicationem fieri de-
 creverit, quodque Beata Virgo munus
 sibi a Rege oblatum acceperit, auctius-
 que eidem reddiderit, nato paulopost
 Delphino; quippe die quinta Mensis
 Septembris Anna Maria Franciæ Re-
 gina, & Hispani Regis Soror post viginti
 tres conjugii sterilis annos diu expecta-
 tum Regni Hæredem enixa est. Hunc
 Parentes ejus Ludovicum XIV. popu-
 lus vero *Adodatium* appellabat, tunc-
 que populi vocem, Dei vocem fuisse,
 patriæ salus, ac Religionis augmen-
 tum inde exortum comprobavit. Rex
 vero voti causa ad Beatam Virginem
 Laure-

Lauretanam transmisit argenteam sta- Sæc. XVII.
 tuam Angeli sustentantis suis ulnis Del- A.C. 1638.
 phinum ex auro solido Deiparæ offeren-
 dum: Regina quoque eo misit duas co-
 ronas aureas gemmis distinctas, unam
 pro infante Jelu, alteram pro ipsa Vir-
 gine Matre. Ne vero hic Delphinus
 sine laurea natus crederetur, nascituro
 præluserat navalis victoria; cum enim
 Poncurtæus Gallicæ classis Archithalaf-
 lus prope Genuam in Hispanam Ve-
 latici classem incideret, illico res ad
 prælii necessitatem devenit: Prior tri-
 remis Gallica remis propulsa, conniten-
 tibus indefesso lacertorum motu servi-
 tiis, Hispanam navim, ad proram il-
 lisa prora, concussit: pugnatur eminus
 tormentis, cominus strictis ensibus,
 sclopiisque minoribus: utrinque dudum
 par cædes, parque victoriæ spes: do-
 nec ad extremum Gallica res superior
 esset, utique, posteaquam Galli gran-
 dimantes inter sclopos ac tubos, inter-
 que volitantes grandioris plumbi glo-
 bos Prætoriam Hispanæ classis navim
 irruerant, cæsisque tribus hostium
 millibus ac quingentis, ipsoque Ve-
 lasco interempto, sex Hispanas trire-
 mes ceperant, ceteris in Genuensem
 portum profugientibus: nec tamen Gal-
 lis incruenta erat hæc victoria; post-
 quam enim Hispani multo vulnere in-
 flicto

Sæc. XVII. sicut Gallorum audaciam uli fuerant, tres insuper triremes eis interceperunt, ac plusquam mille ducentos trucidarunt.

§. LXIX.

Cofaccorum seditio.

Brachel. l. 5. Es 6. Jæger. Hist. Eccl. l. 8. c. 6. Nondum integer effluxerat annus, ex quo Uladislaus Poloniæ Rex habitis Regni sui comitiis Cæciliam Renatam Ferdinandi II. Cæsaris Filiam sibi matrimonio junxerat, cum illico nuptiarum solemnia seditio a Cofaccis excitata interturbaret: ita nempe nulla in risu felicitatis constantia. Hi post reportatas de Tartaris victorias armorum cessatione torpere cæperant, cumque otium patrandis vitiis natum sit, hi quoque, prædas & latrocinia jam ex antiquo tanquam artem exercere assueti, Polonorum Procerum ditiones deprædati sunt. Nec iteratis comminationibus eorum petulantia coerceri poterat; quamvis enim Stanislaus Coojcepolius supremus militiæ Præfectus ad Boristhenis, & Samaræ confluentes novum propugnaculum construxisset, eique pro tuendis operariis Germanos milites imponeret, Cofacci tamen suis prædationibus remoram poni indignantes, dejectis operariis prædiarios